

Nr 172.

Av fru Sjöstrand och herr Kristensson i Osby, om inrättande av nya
ordinarie provinsialläkardistrikt.

I statsverkspropositionen, elfte huvudtiteln, har medicinalstyrelsen föreslagit en höjning av posten för avlöningar till provinsialläkare.

Av motiveringen härför framgår bl. a. följande:

Fr. o. m. den 1 juli 1950 äro i personalförteckningen upptagna 521 provinsialläkardistrikt förutom Visbys.

Hittills har Kungl. Maj:t medgivit inrättande av 513 distrikt, medan alltså nio ännu icke beslutats av Kungl. Maj:t.

Förslag angående dessa nio distrikt har avgivits av medicinalstyrelsen åren 1947 och 1949 samt i ett fall år 1950.

På anmodan av Kungl. Maj:t har medicinalstyrelsen dessutom förberett tio distrikt, som ej äro uppförda på personalförteckningen. Förslag härom har avgivits till Kungl. Maj:t åren 1948 (åtta st.) och 1950 (två st.). Medicinalstyrelsen har därvid utgått från de direktiv, som chefen för inrikesdepartementet i 1948 års statsverksproposition givit, nämligen att folkmängden i ett distrikt i regel ej bör överstiga 7 000 invånare.

I december 1950 visade det sig emellertid, att talet 7 000 hade överskridits av 210 av ovannämnda distrikt, d. v. s. av omkring 40 % av distrikten.

Medicinalstyrelsen har senare inkommit med förslag till ny distriktsindelning, som påkallas av den nya kommunindelningen, enligt vilket förslag 28—29 nya distrikt skulle erfordras. I dessa ingå de nyss nämnda tio förberedda, ej beslutade distrikten. Detta förslag har ännu icke prövats av Kungl. Maj:t.

Medicinalstyrelsen föreslår vidare, att 20 extra distrikt i år må omvandlas till ordinarie. Departementschefen anser sig emellertid icke beredd att tillstyrka detta förslag.

I anledning av det senare vilja vi anföra följande: F. n. finnas 46 extra provinsialläkardistrikt inom Svea- och Götaland samt 3 i Norrland. Av dessa äro 20 inrättade sedan minst fem år tillbaka.

Skillnaderna i förmåner för en ordinarie provinsialläkare och en extra äro avsevärda. En ordinarie läkares lön inkl. rörligt tillägg går på lägst 12 000 kronor. Denna jämförelsevis goda lön motiverar och möjliggör den låga provinsialläkartaxan (3 kronor per fall).

Lönen till en extra provinsialläkare utgör 5 500 kronor + rörligt tillägg. En extra provinsialläkare måste betala sin semestervikarie samma ersättning som staten betalar, d. v. s. 30 kronor om dagen, dessutom vikariens

resor. I semesterersättning får han själv endast en liten del av dessa omkostnader, nämligen 450 kronor. Resten får han betala själv. Han är dessutom bunden vid samma låga taxa som den ordinarie och har även i övrigt exakt samma skyldigheter som en ordinarie tjänst innehavare men utan dennes förmåner. Utom lägre lön har han nämligen också lägre pension, osäkra anställningsförhållanden vid sjukdom, skyldighet att av egna medel betala en extra läkare, om han skulle vara nödsakad att anlita en sådan för att kunna klara av eventuellt hopade tillfälliga tjänsteåligganden, samt skyldighet att mot provinsialläkartaxa hjälpa patienter även från kringliggande ordinarie distrikt.

Att låta en för oss alla så viktig kår någon längre tid arbeta under så ovissa förhållanden kan icke vara lämpligt. Denna fråga gäller dessutom hälsa och trygghet för landsbygdens folk.

Därför bör man inte trots det statsfinansiella läget avbryta utbyggnaden av provinsialläkarorganisationen. Vi anse att man under budgetåret 1951/52 bör överföra tio extra provinsialläkardistrikt till ordinarie samt äga möjlighet att upprätta tio nya extra distrikt.

Under hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta att utöka antalet ordinarie provinsialläkartjänster med tio under budgetåret 1951/52,

att utöka antalet extra provinsialläkartjänster med tio under nämnda budgetår samt

att härför bevilja erforderligt anslag.

Stockholm den 25 januari 1951.

Helga Sjöstrand.

Filip Kristensson

i Osby.
